

College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Korendijk
Postbus 3708
3265 ZG Piershil

Piershil, 9 april 2018

Geacht college,

Betr.: Bezwaarschrift Aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen van zonnepanelen aan de Langeweg in Goudswaard – Registratienummer: A-03218/KDK/14506

Hiermee maken wij bezwaar tegen bovengenoemde vergunningverlening. Onze bezwaren zijn gericht op twee hoofdpunten: 1. De gevolgde procedure en 2. De inhoud van het ingediende projectplan.

1. De gevolgde procedure

- a. B&W maken in het gemeenteblad en in de gemeenteberichten van de gemeente Korendijk in *Het Kompas* van 9.3.18 bekend dat zij de volgende omgevingsvergunningen hebben verleend voor het realiseren van een zonnegaarde en het bouwen van zonnepanelen aan de Langeweg in Goudswaard (3267). Dit besluit hebben zij genomen op 6.3.18.

De beschikking en de bijbehorende stukken liggen ter inzage in het gemeentehuis te Piershil. Er kan binnen 6 weken door belanghebbenden bezwaar worden gemaakt.

Bezwaren:

- *Welke omgevingsvergunningen dit precies zijn, wordt niet in de publicaties vermeld.*
- *De vergunning is in afwijking van het vigerende Bestemmingsplan verleend, in welk opzicht en waarom wordt niet duidelijk gemaakt.*
- *Als belanghebbenden en leden van de dorpsgroepen ten gemeentehuize om inzage van de stukken vragen, blijkt er niets zwart-op-wit ter inzage te liggen. Er wordt medegedeeld dat de plannen nog niet gereed zouden zijn, en men volstond met een mondelinge toelichting. De gemeente voldeed daarmee niet aan haar verplichtingen (WOB). Bovendien is het onprofessioneel en strijdig met de regels om vergunningen te verlenen op basis van onvolledige en niet openbare plannen.*

- b. De omgevingsvergunning werd zonder beoordeling en vaststelling van de gemeenteraad door B&W verleend. De raadsleden beschikten evenmin over het projectplan en de bijbehorende stukken. Op een vraag uit de raad tijdens de rondvraag van de raadsvergadering op 13.3.18 antwoordde wethouder Den Boer dat er geen BP-wijziging voor deze aanvraag nodig is en alles in overleg met de provincie Zuid-Holland verloopt. Er zouden leervragen zijn opgesteld ter beantwoording van de initiatiefnemer. Ook zou het Kwaliteitsteam Ruimtelijke Inrichting Hoeksche Waard bij het project zijn betrokken.

Bezwaren:

- *Het lijkt ons ongepast om de gemeenteraad (gekozen volksvertegenwoordiging) bij een dergelijk ingrijpend project buitenspel te zetten en monddood te maken. Ook het feit dat de raadsleden niet tijdig en ongevraagd inzage in het volledige nieuwe plan met alle bijbehorende stukken kregen, is volgens ons niet conform de geldende regels.*
- *Bestuursrechtelijk is het zo dat de gemeenteraad officieel akkoord moet gaan met het nieuwe plan. Voor het afwijken van het Bestemmingsplan is een Verklaring van Geen Bedenkingen (VVGB) van de gemeenteraad nodig **voordat** tot vergunningverlening kan worden overgegaan. Dit is niet gebeurd.*
- *De leervragen waren nog niet door de initiatiefnemers Kleinjans Aardappelhandel BV en **GroenLeven Zonne-energie BV** beantwoord en niemand heeft de antwoorden kunnen inzien.*

- *De Provincie Zuid-Holland was nog niet akkoord gegaan met deze aanvraag toen de vergunning al werd verleend, terwijl instemming van de provincie vooraf vereist is. Zoals er in de Aanvraag wordt vermeld: (...) het project mag pas worden gerealiseerd nadat de provincie Zuid-Holland schriftelijk met het project heeft ingestemd als experiment op basis van het Programma Ruimte behorende bij de Visie Ruimte en Mobiliteit (paragraaf 4.4.) (...) Zonder vergunning van de provincie kan het plan niet doorgaan. De provincie werd met de premature vergunningverlening door de gemeente onder druk gezet.*
- *Het Advies van het Kwaliteitsteam HW d.d. 4.3.18 wordt niet genoemd in de vergunning, waaruit wij concluderen dat het (negatieve!) advies van het kwaliteitsteam o.l.v. Ir. M. Reitsma door B&W niet bij de besluitvorming is betrokken.*

c. Verdere bezwaren tegen de gevolgde procedure:

- *We missen een Welstandsadvies.*
- *Ook de resultaten van een Haalbaarheidsonderzoek ontbreken. Er is zelfs niet bekend waar de op te wekken stroom naartoe gaat. (Bevestigd door wethouder Den Boer in AD 19.3.18.)*
- *De omwonenden, andere belanghebbenden en de dorpsgroepen zijn niet **van tevoren** betrokken bij een afstemmingsoverleg noch geïnformeerd over de exacte inhoud van het plan.*
Daardoor is er niets terechtgekomen van de in de Korendijkse Omgevingsvisie 2030 beoogde 'participatie'. Met participatie wordt bedoeld: 'Een manier van beleidsvoering waarbij inwoners, individueel of georganiseerd, direct of indirect, de kans krijgen invloed uit te oefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid.' Niet alleen moeten 'de (in-)direct belanghebbenden voldoende zijn betrokken bij (de uitwerking van) het initiatief', maar bovendien dient er 'zorgvuldig aangetoond te worden dat er voldoende draagvlak is voor het initiatief. Zo niet, dan dient het initiatief te worden gestaakt of alsnog in dialoog te worden gebracht met de indirecte en directe belanghebbenden.'
De Omgevingsvisie Korendijk 2030 werd op 28 maart 2017 door de gemeenteraad van Korendijk vastgesteld en de daarin gestelde voorwaarden gelden ook voor Pilotproject 3 Agrolint Goudswaard in het Uitvoeringsprogramma 2017-2020 van de Omgevingsvisie Korendijk 2030 (d.d. 21 november 2017), waarvan de Zonnegaarde een voorlopig losgekoppeld onderdeel is.
Wij moeten vaststellen dat de gevolgde werkwijze niet voldoet aan de uitgangspunten en voorwaarden van uw eigen Omgevingsvisie 2030.
Voorts zijn wij van mening dat draagvlak voor dit plan onvoldoende is aangetoond, gezien de inhoudelijke bezwaren die hieronder volgen.
- *Er was door de gemeente Korendijk toegezegd dat met de beoordeling van de plannen van Kleinjan en een eventuele vergunningverlening gewacht zouden worden tot alle lopende relevante onderzoeken zouden zijn afgerond en de betreffende adviezen en beleidsrichtingen bekend zouden zijn, zodat de aanvraag in samenhang met o.a. de nieuwe regionale beleidsvisies op Verkeer & Vervoer en Duurzame Energie – die nagenoeg gereed zijn – integraal beoordeeld zou worden. Dat is nu niet gebeurd.*
- *Door vooruit te lopen op het Hoeksche Waardse beleid wordt door de gemeente Korendijk een precedentwerking gecreëerd, die bij andere grondeigenaren en agrariërs navolging zal vinden. Door ad hoc en zonder doel- en kaderstelling en een integrale gebiedsgerichte planning overal grote en kleine zonnevelden toe te staan, wordt het landschap nodeloos verrommeld en versnipperd ten bate van een aantal particulieren met persoonlijke financiële belangen. De gemeente Korendijk heeft hiervoor de deur al opengezet met een publicatie in het Algemeen Dagblad van 19.3.18. Wethouder Den Boer stelt daarin zelfs al in gesprek te zijn met een initiatiefnemer in Piershil voor zonnepanelen op een terrein van een halve hectare.*

Tot zover onze bezwaren tegen de gevolgdde procedure.

2. Bezwaren tegen de inhoud van het projectplan

- a. Voor wie de stroom met de Zonnegaarde wordt opgewekt en aan wie ze wordt geleverd is nog niet bekend. De locatie ligt ver van het hoofdnet af. Met het oog op een efficiënte energieproductie en –afgifte is de locatie ongunstig en niet logisch. Dit bezwaar wordt met de volgende punten nader onderbouwd.

Over de aanlegkosten van de ondergrondse infrastructuur die nodig is voor de opslag en distributie van de opgewekte energie is niets bekend. Van een financieel onderbouwd ondernemersplan is geen sprake. Het lijkt erop dat er een aantal ideeën ad hoc aan elkaar geregen is. Dit plan is niet grondig uitgewerkt, maar komt amateuristisch over.

- b. Het voorliggende plan voor een Zonnegaarde in Goudswaard is tijdelijk losgekoppeld van het project Agrolint Goudswaard, zoals het als Pilot beknopt is omschreven op pag. 21 in het *Uitvoeringsprogramma 2017-2020* behorend bij de *Omgevingsvisie Korendijk 2030*. De aanvraag voor het onderdeel Zonnegaarde is los van het project Agrolint en vooruitlopend daarop ingediend. Derhalve kunnen wij de beoordeling ervan niet helemaal los zien van het gehele pilotproject. Dat dit geen uit de lucht gegrepen veronderstelling is, bewijzen Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland die op 20.3.18 via hun website bekendmaken dat: 'Gedeputeerde Staten hebben besloten een brief te zenden aan GeNie Consultancy in antwoord op de vraag **een zonneveld en agro-lint** te mogen ontwikkelen aan de Zuidoordseweg te Goudswaard in de gemeente Korendijk. De provincie nodigt de gemeente en initiatiefnemer uit om over het zonneveld te overleggen.'

De vergunning voor de Zonnegaarde is aangevraagd en voorlopig door B&W van de gemeente Korendijk verleend voor maximaal 10 jaar, wat geen duurzame ontwikkeling is en zelfs financieel niet haalbaar zal zijn gezien de hoge (ondergrondse) aanleg- en exploitatiekosten. Om die kosten rendabel te maken kan er behoefte aan uitbreiding van de 14 ha grootte zonnegaarde ontstaan. Ook de vraag naar medegebruikers zal hierdoor juist toenemen, waardoor het aannemelijk is dat de zonnegaarde nieuwe bedrijvigheid zal aantrekken. De zonnegaarde vormt op deze manier het onderhandse startpunt voor de ongewenste ontwikkeling van een industrieterrein met vestiging van transportbedrijven en een biovergistingsinstallatie (biogas) op een agrolint aan de Zuidoordseweg, zoals in het pilotproject summier is aangegeven. Nieuwe vestiging en uitbreiding van bestaande bedrijven voor de opslag, verwerking (koelen, drogen, composteren, vergisten, etc.), overslag en handel van agrarische producten die veel zware vervoersbewegingen generen naar en van de meest afgelegen polder in de Hoeksche Waard is geen duurzame ontwikkeling maar betekent energieverstopping en milieuverontreiniging. Bovendien is de bestaande reeds decennialang overbelaste landelijke infrastructuur in het geheel niet op toenemende zware transporten berekend en zullen de overlast voor dijkbewoners en de schade aan de historische, doorgaans niet onderheide dijkhuizen, die deels in de 15de, 16de en 17de eeuwse dijklichamen zijn gegraven en daarmee één geheel vormen, navenant toenemen.

Door een import- en exportbedrijf van aardappelen, uien en knolgewassen vanuit Piershil en andere landbouw gerelateerde bedrijven van elders naar het agrolint in het nog verder afgelegen Goudswaard te verplaatsen worden de af te leggen vervoersafstanden inclusief de genoemde nadelen alleen maar groter.

De locatie in de meest decentrale polder van de Hoeksche Waard is niet alleen slecht ontsloten via bewoonde dijken en smalle polderwegen, maar ook ver verwijderd van de A29. Vanaf de A29 afslag Zuid-Beijerland moeten voor zowel de aan- en afvoer van de agrarische streekproducten als door de (internationale) handelstransporten 12 verschillende smalle polderweg- en dijktrajecten aangelegd worden om de locatie Kleinjan in Goudswaard te kunnen

bereiken. Om de genoemde redenen hebben wij grote bezwaren tegen uitvoering van het voorliggende plan, waarvan de gevolgen nu te voorzien maar later niet meer terug te draaien zijn.

Er ontbreekt een bijbehorend concreet plan voor de vaag gesuggereerde te verbeteren ontsluiting van de locatie. Zelfs als de infrastructuur naar de locatie te verbeteren valt – waaraan veel moeilijke haken en ogen en kosten zitten, terwijl de ligging onveranderd ver afgelegen blijft! – zal dat plan niet op tijd gerealiseerd worden.

De opgave in het zuidwestelijk en zuidelijk deel van de Hoeksche Waard is volgens de *Structuurvisie Hoeksche Waard* om de dijken met de historische dijkhuizen als toeristisch recreatieve route in de zuidrand aantrekkelijk te houden. Daarvoor zal de verkeersbelasting met name op Zwartsuisje (Zuid-Beijerland) en Sluisjesdijk (Piershil) moeten verminderen en niet naar andere bewoonde dijktrajecten verplaatst moeten worden. Ook de verkeersveiligheid en de leefomgevingskwaliteit aan bewoonde dijken staan ernstig onder druk door het frequente overlast en schade veroorzakende vrachtverkeer.

Pas als er een belastingsrestrictie op de bewoonde dijken komt, zullen eigenaren bereid blijven in hun dijkhuizen en tuinen te investeren. Verloop, gebrek aan onderhoud, leegstand en verpaupering van dijklinten moeten voorkomen worden.

Uw rapport *Inventarisatie en Waardering Cultuurhistorie Korendijk* (vastgesteld in 2013) omvat zowel de historische dijken als de lintbebouwing langs de dijken. Deze hebben op meerdere plaatsen volgens het *Voorontwerp Cultuurhistorie Korendijk* (2.2.2018) een zeer hoge waarde en ook om die reden dienen zowel de bebouwing als de dijklichamen beschermd te worden.

- c. De polder Oude Korendijk (1246 en herbedijkt in 1439) is één van de oudste, gaafst bewaarde en in de Hoeksche Waard zeldzaam voorkomende opwaspolders. Cultuurhistorisch gezien behoort deze polder met het 'kreekrugdorp' Goudswaard tot de hoogst scorende in de Hoeksche Waard.

In uw *Inventarisatie en Waardering Cultuurhistorie Korendijk* wordt de polder 'zeer hoog' gewaardeerd vanwege de cultuurhistorie, gaafheid, ensemblewaarde en de samenhang tussen context, zichtbaarheid en beleefbaarheid. Deze hooggeprezen eigenschappen van de Oude Korendijk zullen verstoord worden door de aanleg van grootschalige industriële elementen middenin de weidse polder.

Deze polder is in de provinciale *Gebiedsprofielen* aangewezen als milieubeschermingsgebied voor Stille- en Duisternis.

Het voortdurend af- en aanrijdende zware vrachtvervoer en de koelcellen die 24/7 geluid produceren horen nu al niet thuis in een Stille- en Duisternisgebied, waarin hinder door geluid en licht voorkomen en beperkt moet worden. Nieuwe functies met een verkeersaantrekkende werking dienen volgens de provinciale regels uit milieubeschermingsgebieden voor stille geweed te worden.

Veertien hectare zonnepanelen op palen betekent een grote en van de omliggende ringdijk van verre zichtbare en blinkende ingreep, die de openheid en de eenheid van de polder flink zal aantasten. De openheid van de polders vormt één van de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Hoeksche Waard die behouden en versterkt dienen te worden, zoals ondermeer in uw *Omgevingsvisie Korendijk* is geformuleerd. Andere kernkwaliteiten van het nationaal landschap zijn het reliëf van de kreken en de dijken. De kreek Sandee wordt door de zonnegaarde aan de westkant en de bedrijven aan de oostkant teveel ingeperkt en aan het zicht en de beleving onttrokken. Op de waarden en bedreigingen van de historische dijken is hierboven ingegaan.

De landbouw is in alle vigerende *Structuurvisies* en in de *Omgevingsvisie van de gemeente Korendijk* vermeld als 'dé drager van het open Hoeksche Waardse landschap', die kernwaarde komt onder druk te staan als er landbouwgrond aan die agrarische bestemming wordt

onttrokken door de vruchtbare akkers met zonnepanelen te bedekken. (Onder daken wil zelfs geen gras groeien.)

'Het versterken van de bestaande erven als groene eilanden in het open polderlandschap', zoals in pilotproject 3 van het *Uitvoeringsprogramma – Omgevingsvisie Korendijk* ten doel wordt gesteld, klinkt prijzenswaardig. Hierbij dient vermeld te worden dat het geen historische boerenerven betreft, maar reeds een grootschalig bedrijventerrein waarop diverse vanaf de jaren '70 gebouwde grote loodsen met veel verharde manoeuvreer- en parkeerterreinen voor trucks, landbouwvoertuigen en transportcontainers.

- d. Dit project is puur op individuele particuliere belangen gebaseerd, in plaats van op basis van een integrale en gedegen visie op Duurzame Energie, Ruimtelijke Ordening en Infrastructuur, zoals het behoort. Evenmin wordt er rekening gehouden met de kernwaarden van het landschap en de cultuurhistorie van de polder Oude Korendijk en omgeving. Het verdient veeleer aanbeveling om gebiedsgericht en Hoeksche Waard-breed te beoordelen, waar grootschalige opwekking van duurzame energie en de bijkomende bedrijvigheid efficiënter, duurzamer en op een minder kwetsbare en beter toegankelijke locatie kunnen worden gerealiseerd. Individuele initiatiefnemers kunnen zich beter eerst toeleggen op zonnepanelen op daken. Een prioriteit die ook de provincie Zuid-Holland in haar beleid voorstaat.

Conclusie

Zowel een zonnegaarde aan de Langeweg, als verdere uitbreiding van de bestaande bedrijven en de aanleg van een agrolint aan de Zuudoordseweg in Goudswaard horen niet thuis op die locaties. Als leden van de werkgroep Dijkenoverleg en dijkbewoners afkomstig uit de kernen Goudswaard, Piershil en Zuid-Beijerland, menen wij belang te hebben bij de onderhavige vergunningverlening. Waardoor onze valide bezwaren tegen de voorliggende plannen ook ontvankelijk zijn.

Hoogachtend,

Werkgroep Dijkenoverleg Korendijk

w.g. Judith Prins (voorzitter)

c.c. Leden gemeenteraad Korendijk

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland: de heer H. Weber en mevrouw A. Bom-Lemstra

cc: Gemeente Zuid-Beijerland

cc: J. Piershil

cc: